

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 726
van **HANNES ANAF**
datum: 16 juni 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Afwezigheid op school buiten de eigen wil om - Terugvordering schooltoeslag

Kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen hebben recht op ondersteuning uit het groeipakket bij het betalen van de schoolkosten. Kinderen die kleuter-, lager of secundair onderwijs volgen, kunnen daarom rekenen op een jaarlijkse schooltoeslag. Die wordt automatisch toegekend tussen september en december van het betreffende schooljaar. Na afloop van het schooljaar kan de schooltoeslag evenwel teruggevorderd worden wegens 'onvoldoende aanwezigheid'. De school geeft de aan- en afwezigheden van de leerling in kwestie door aan het Ministerie van Onderwijs en de uitbeter krijgt die automatisch door van het ministerie. Als het schooljaar voorbij is, wordt gekeken voor welke leerlingen een terugvordering moet gebeuren.

Leerlingen lager onderwijs mogen maximaal 29 halve dagen ongewettigd afwezig zijn, leerlingen in het secundair 30 halve dagen. Een leerling is ongewettigd afwezig als hij of zij zonder geldig bewijs niet op school aanwezig is. Met een geldig ziektebriefje is men wettig afwezig.

Er zijn echter concrete dossiers waarbij een kind niet aanwezig kan zijn op school, buiten zijn of haar wil om. Bijvoorbeeld in dossiers rond tienerprostitutie waarbij jonge meisjes worden uitgebuit door middel van dwang, geweld, afpersing, fraude, misleiding of machtsmisbruik. Deze zeer kwetsbare kinderen blijven gedwongen afwezig van school en verliezen daardoor hun schooltoeslag. Ze wonen vaak niet meer bij hun ouders en hebben elke euro uit het groeipakket broodnodig. In deze gevallen is er overduidelijk geen sprake van 'spijbelen' en toch wordt de eerder verstrekte schooltoeslag afgenomen.

1. Hoe gaan de uitbetalers van het groeipakket om met dergelijke zaken?
2. Welke procedure moeten slachtoffers van tienerprostitutie of andere strafbare feiten volgen om een terugvordering van de schooltoeslag ongedaan te maken?
3. Wordt de terugvordering van de schooltoeslag geannuleerd op het ogenblik dat de uitbetalers op de hoogte worden gesteld rond deze concrete dossiers? Zo niet, waarom niet?
4. Wat zal de minister doen om slachtoffers van strafbare feiten, die om deze reden afwezig bleven van school, te vrijwaren van de terugvordering van de schooltoeslag?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (1123), Wouter Beke (726).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 726 van 16 juni 2021

van **HANNES ANAF**

1. De uitbetalers baseren zich op wat vanuit Onderwijs wordt doorgegeven als ongewettigde afwezigheden. Indien een leerling 2 opeenvolgende jaren teveel ongewettigde halve dagen afwezig is, dan wordt de schooltoeslag van het laatste jaar teruggevorderd.
2. Er kan een aanvraag ingediend worden bij de uitbetaler om af te zien van de terugvordering. De uitbetaler zal deze dan overeenkomstig het regelgevend kader beoordelen.
3. Indien er teveel dagen ongewettigde afwezigheden werden doorgegeven, kan de terugvordering op zich niet ongedaan worden gemaakt. Het is immers Onderwijs dat de kwalificatie van de ongewettigde afwezigheid maakt, en daar ook de authentieke bron voor is. Dit is geen taak van de uitbetalers, die in deze geen enkele expertise, noch bevoegdheid hebben.
4. Op zich is er een duidelijk regelgevend kader voorhanden binnen het Besluit van de Vlaamse regering betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken van 16 september 1997 (Art 14 ter, 1° e)). Dit artikel bepaalt dat, mits voorleggen van bewijsstukken, de afwezigheid omwille van het onderworpen zijn aan de naleving van bijzondere maatregelen, opgelegd in het kader van de jeugdbescherming of de bijzondere jeugdzorg, als gewettigd wordt beschouwd. Deze registratie verloopt via Onderwijs.

De uitbetalers zullen bij twijfel, via Opgroeien, beheerder van het gegevensnetwerk KRING, kunnen bevragen of het gegeven dat elektronisch ter beschikking werd gesteld ook de werkelijkheid weerspiegelt. Indien er bewijsstukken blijken te zijn waarvan de school niet op de hoogte kon zijn (bv. bij een gerechtelijke beslissing die niet aan de school gecommuniceerd wordt) , kan de registratie alsnog aangepast worden en kan de terugvordering ongedaan worden gemaakt, na bevestiging hiervan door Onderwijs.

De bevoegde administraties gaan hierover proactief in overleg met Onderwijs en Justitie op federaal vlak, om na te gaan of de procedure in het algemeen en specifiek voor situaties zoals afwezigheid door tienerprostitutie geoptimaliseerd kan worden. Daarbij wordt onder andere bekeken hoe in dit kader de info-uitwisseling tussen justitie federaal en de betrokken Vlaamse diensten kan verbeterd worden om terugvorderingen te vermijden of zo snel mogelijk ongedaan te maken indien nodig.